

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

RESOLUCIÓ del procediment de tutela de drets núm. 41/2013, instat per XXX contra la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya.

Antecedents

Primer.- En data 01/07/2013 va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, la reclamació que inicià el present procediment, per la presumpta desatenció del dret d'accés a les seves dades de caràcter personal que havia exercit prèviament davant la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques del Departament de Justícia (en endavant, DGDEJ).

La persona reclamant –per mitjà del seu representant- aportava diversa documentació relativa a l'exercici d'aquest dret. En concret, còpia d'una petició de data 25/09/2012 per mitjà de la qual la persona aquí reclamant sol·licitava “*nota informativa de todas las inscripciones realizadas desde el pasado mes de enero de 2012 (...)*” i còpia de la sol·licitud de data 05/12/2012 per mitjà de la qual exercia el dret d'accés a les seves dades personals.

Segon.- D'acord amb l'article 117 del Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, RLOPD i LOPD, respectivament), per mitjà d'ofici de data 08/07/2013 es va donar trasllat de la reclamació a la DGDEJ per tal que en el termini de 15 dies formulés les alegacions que estimés pertinents.

Tercer.- La DGDEJ va formular alegacions mitjançant escrit de data 25/07/2013, en el qual exposava, en síntesi, el següent:

- Que: “*(...) us fem arribar còpia de l'escrit que ha adreçat la Direcció General de Dret i Entitats Jurídiques a XXX per tal de satisfer les seves peticions, encara que de forma extemporània.*”

Tal com assenyalava l'entitat reclamada, aquesta aportava còpia de l'escrit de data 24/07/2013 per mitjà del qual contestava a la sol·licitud d'accés formulada per la persona aquí reclamant.

Fonaments de Dret

Primer.- És competent per resoldre aquest procediment la Directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, d'acord amb els articles 5.b) i 8.2.b) de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

Segon.- L'article 15 de la LOPD, en relació amb el dret d'accés, determina el següent:

“1. L'interessat té dret a sol·licitar i obtenir gratuïtament informació de les seves dades de caràcter personal sotmeses a tractament, l'origen de les dades i les comunicacions efectuades o que es prevegin fer.”

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

2. La informació es pot obtenir mitjançant la mera consulta de les dades per mitjà de la visualització, o la indicació de les dades que són objecte de tractament mitjançant escrit, còpia, telecòpia o fotocòpia, certificada o no, en forma llegible i intel·ligible, sense utilitzar claus o codis que requereixin l'ús de dispositius mecànics específics.
3. El dret d'accés a què es refereix aquest article només pot ser exercit a intervals no inferiors a dotze mesos, llevat que l'interessat acrediti un interès legítim a aquest efecte, cas en què el poden exercir abans."

Per la seva banda, l'article 27 del RLOPD, en el seu apartat primer i segon disposa el següent respecte al dret d'accés:

- "1. El dret d'accés és el dret de l'afectat a obtenir informació sobre si les seves pròpies dades de caràcter personal estan sent objecte de tractament, la finalitat del tractament que, si s'escau, s'estigui realitzant, així com la informació disponible sobre l'origen de les dades esmentades i les comunicacions realitzades o previstes d'aquestes dades.
2. En virtut del dret d'accés, l'afectat pot obtenir del responsable del tractament informació relativa a dades concretes, a dades incloses en un determinat fitxer, o a totes les seves dades sotmeses a tractament.
No obstant això, quan raons de complexitat especial ho justifiquin, el responsable del fitxer pot sol·licitar de l'afectat que especifiqui els fitxers respecte dels quals vulgui exercir el dret d'accés, i a aquest efecte li ha de facilitar una relació de tots els fitxers."

Així mateix, també sobre el dret d'accés, l'article 29 del RLOPD estableix el següent:

- "1. El responsable del fitxer ha de resoldre sobre la sol·licitud d'accés en el termini màxim d'un mes a comptar de la recepció de la sol·licitud. Transcorregut el termini sense que de forma expressa es respongui a la petició d'accés, l'interessat pot interposar la reclamació que preveu l'article 18 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre.
En cas que no disposi de dades de caràcter personal dels afectats, igualment els ho ha de comunicar en el mateix termini.
2. Si la sol·licitud és estimada i el responsable no acompanya la seva comunicació amb la informació a què es refereix l'article 27.1, l'accés s'ha de fer efectiu durant els deu dies següents a la comunicació esmentada.
3. La informació que es proporioni, sigui quin sigui el suport en què es faciliti, s'ha de donar de manera llegible i intel·ligible, sense que es facin servir claus o codis que requereixin l'ús de dispositius mecànics específics.
La informació ha d'incloure totes les dades de base de l'afectat, les resultants de qualsevol elaboració o procés informàtic, així com la informació disponible sobre l'origen de les dades, els cessionaris de les dades i l'especificació dels concrets usos i finalitats per als quals es van emmagatzemar les dades."

A l'últim, l'article 18 de la LOPD, referent a la tutela dels drets d'accés, rectificació, oposició i cancel·lació, estableix en els seus apartats 1 i 2 el següent:

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

“1. Les actuacions contràries al que disposa aquesta Llei poden ser objecte de reclamació pels interessats davant l'Agència de Protecció de Dades, en la forma que es determini per reglament.

2. L'interessat al qual es denegui, totalment o parcialment, l'exercici dels drets d'oposició, accés, rectificació o cancel·lació, ho pot posar en coneixement de l'Agència de Protecció de Dades o, si s'escau, de l'organisme competent de cada comunitat autònoma, que s'ha d'assegurar de la procedència o improcedència de la denegació.”

En consonància amb l'anterior, l'article 16.1 de la Llei 32/2010, disposa:

“1. Les persones interessades a les quals es denegui, en part o totalment, l'exercici dels drets d'accés, de rectificació, de cancel·lació o d'oposició, o que puguin entendre desestimada llur sol·licitud pel fet de no haver estat resolta dins el termini establert, poden presentar una reclamació davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.”

Tercer.- Exposat el marc normatiu aplicable, a continuació escau analitzar si la DGDEJ ha resolt i notificat, dins el termini previst per la normativa aplicable, el dret d'accés exercit per la persona reclamant, ja que precisament el motiu de queixa principal de la persona que inicià el present procediment de tutela de drets era el fet de no haver obtingut resposta.

A aquest respecte, i tal com s'ha vist als antecedents, consta acreditat que la persona aquí reclamant en data 25/09/2012 va sol·licitar davant la DGDEJ *“nota informativa de todas las inscripciones realizadas desde el pasado mes de enero de 2012 (...)”*, petició que resulta difícil encaixar amb el dret d'accés previst a la LOPD. Sigui com sigui, el cas és que la persona reclamant, posteriorment va formular una sol·licitud d'accés en els termes previstos a la LOPD per mitjà d'escrit de data 05/12/2012, sol·licitud que fou registrada en la mateixa data a la DGDEJ.

D'acord amb l'article 29 del RLOPD, la DGDEJ havia de resoldre i notificar la petició d'accés en el termini màxim d'un mes a comptar de la data de recepció de la sol·licitud (05/12/2012). Doncs bé, la DGDEJ no va donar resposta a tal sol·licitud fins el 24/07/2013, és a dir, després d'haver-se superat amb escreix el termini d'un mes previst a l'efecte, i un cop ja havia tingut coneixement de l'existència de la present reclamació. La pròpia DGDEJ admet l'incompliment temporal al manifestar en l'escrit presentat en el tràmit d'audiència que *“us fem arribar còpia de l'escrit que ha adreçat la Direcció General de Dret i Entitats Jurídiques a XXX per tal de satisfer les seves peticions, encara que de forma extemporània”*. Val a dir que en aquest escrit dirigit a l'aquí reclamant del qual la DGDEJ ha aportat una còpia, es feia constar que ja anteriorment s'hauria facilitat l'accés a la informació pretesa *“(…) com ja s'ha referit, anteriorment –en data 24 de maig de 2012- ja n'havíeu demanat informació al Registre d'Associacions, que us va ser tramesa mitjançant ofici de 29 de maig de 2012.(…)”*. Al respecte, és oportú recordar que certament l'article 30.1 del RLOPD preveu com a causa de denegació que aquest dret ja s'hagi exercit en el dotze mesos anteriors a la sol·licitud -sempre que no s'acrediti un interès legítim que justifiqui un nou accés-. Ara bé, per al cas hipotètic que aquesta causa de denegació

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

hagués pogut operar respecte a la sol·licitud d'accés presentada el 05/12/2012, circumstància que no sembla concorregués i que la DGDEJ ni tan sols no ha invocat, en qualsevol cas havia de contestar igualment a la sol·licitud en el termini d'un mes, cosa que no va fer atès que com s'ha vist, no va contestar a l'esmentada sol·licitud de data 05/12/2012 fins el 24/07/2013.

En conseqüència, d'acord amb el que s'ha exposat, procedeix l'estimació de la reclamació, que es fonamentava en la manca de resposta a la sol·licitud d'exercici del dret d'accés, ja que la DGDEJ no va resoldre i notificar en forma i termini la dita sol·licitud presentada la persona afectada.

Quart.- Una vegada assentat l'anterior, convé analitzar el fons de la reclamació, és a dir, si la persona ara reclamant tenia dret a accedir a les dades que disposava de la seva persona la DGDEJ.

Abans però, cal mencionar que en l'escrit de reclamació presentat davant l'Autoritat i que inicià el present procediment, la persona reclamant al marge de queixar-se per la manca de resposta, també sol·licitava: "*(...) que se dé respuesta a los puntos que se solicitaron y que son:*

a.- Fecha en la que según el Registro XXX deja de constar como (...) de dicha asociación, y documento en base al cual se produce el cese. Así como también los datos de las personas que consten como miembros de la Junta directiva de la Asociación (...), entre ambas fechas.

b.- Historial de los accesos que se hayan producido a esta inscripción desde el 8 de enero hasta la actualidad.

(...)"

Tot i que la persona reclamant manifesta que aquestes peticions concretes "*se solicitaron*" el cert és que en l'escrit de data 05/12/2012 per mitjà del qual s'exercia el dret d'accés previst a la LOPD, no hi figuren cap d'aquestes peticions concretes (alguna de les quals, no estaria compresa pròpiament dins el dret d'accés de la LOPD atès que fa referència a dades personals de tercers). És sobre la base de l'anterior, i des de l'òptica de la LOPD, que s'analitzarà la resposta extemporània que va donar la DGDEJ a la petició d'accés efectuada el 05/12/2012 per la persona aquí reclamant.

Com a punt de partida cal tenir en compte que els articles 15 de la LOPD i 27.1 del RLOPD configuren el dret d'accés com el dret de l'afectat a obtenir informació sobre les seves pròpies dades personals que estan sent objecte de tractament i, si s'escau, sobre la finalitat del tractament, així com la informació disponible sobre l'origen de les dades esmentades i les comunicacions realitzades o previstes.

El dret d'accés és un dret personalíssim, i constitueix una de les facultats essencials que integren el dret fonamental a la protecció de dades de caràcter personal. Tal com ja s'ha avançat, mitjançant el dret d'accés el titular de les dades pot conèixer quines dades sobre la seva persona són objecte de tractament. A més, aquest dret podria ser la base de l'exercici d'altres drets, com ara els de cancel·lació, rectificació o oposició.

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

És per això que les limitacions a aquest dret d'accés han de ser les mínimes atès que mitjançant el seu exercici es garanteix l'efectivitat del dret fonamental a la protecció de dades de caràcter personal.

Tal com ja s'ha dit, la DGDEJ va resoldre la sol·licitud en sentit estimatori, a través d'escrit de 24/07/2013, la sol·licitud d'accés formulada per la persona reclamant per mitjà d'escrit de 05/12/2012, en el qual havia demanat el següent: *"(...) solicito que me indiquen si mis datos personales están siendo objeto de tratamiento.*

En caso afirmativo pido que me indiquen, de forma clara e inteligible, los datos relativos a mi persona sometidos a dicho tratamiento, el origen de los datos y la finalidad del tratamiento, así como las comunicaciones efectuadas o que se prevean efectuar.(...)"

És a dir, aquesta petició d'accés s'ajustava a allò que determinen els articles 15 de la LOPD i 27 del RLOPD, transcrits al fonament de dret segon. Doncs bé, pel que fa al contingut de la resposta extemporània de la DGDEJ, val a dir que si bé en el seu escrit feia una relació de les diferents actuacions dutes a terme pel Registre d'Associacions en relació amb l'Associació (...) i el nomenament/baixa del càrrec de (...) de la persona aquí reclamant, no es pot considerar que s'hagués fet efectiu el dret d'accés en els termes previstos a la LOPD. I això perquè faltava per informar a la persona reclamant, com a mínim dels extrems següents: 1) dades personals de l'aquí reclamant que són objecte de tractament per part de la DGDEJ (per exemple, si s'està tractant el número de DNI, s'havia d'indicar aquest amb totes les seves xifres, etc.); 2) la finalitat del tractament; i 3) les comunicacions o cessions que s'hagin realitzat o es prevegin realitzar, entès això últim com la identificació de tercers als que s'hagués facilitat informació de l'aquí reclamant, i en quines circumstàncies.

En definitiva, i des de la perspectiva del dret d'accés regulat a la LOPD i al RLOPD, procedeix també estimar la present reclamació de tutela del dret d'accés quant al fons, atès que la persona aquí reclamant tenia dret a obtenir tota la informació prevista als art. 15 de la LOPD i 27 del RLOPD, sense que tal informació s'hagi facilitat íntegrament per la DGDEJ en la seva resposta extemporània.

Cinquè.- De conformitat amb allò establert als articles 16.3 de la Llei 32/2010 i 119 del RLOPD, en el casos d'estimació de la reclamació de tutela de drets, s'ha de requerir al responsable del fitxer per tal que en el termini de 10 dies faci efectiu l'exercici del dret. D'acord amb això, procedeix requerir l'entitat reclamada per tal que en el termini de 10 dies comptadors a partir de l'endemà de la notificació de la present resolució, completi el dret d'accés exercit per la persona aquí reclamant en el sentit de facilitar-li la resta d'informació que mancava per atorgar-li d'acord amb el que s'acaba d'assenyalar en el fonament de dret anterior. Un cop s'hagi fet efectiu el dret d'accés en els termes exposats, en el mateix termini de 10 dies l'entitat reclamada haurà de donar-ne compte a l'Autoritat.

Per tot el que s'ha exposat,

RESOLC

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

Primer.- Estimar la reclamació de tutela formulada per XXX contra la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya.

Segon.- Requerir la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques per tal que en el termini de 10 dies comptadors a partir de l'endemà de la notificació d'aquesta resolució faci efectiu el dret d'accés exercit per la persona reclamant, en la forma assenyalada als fonaments de dret quart i cinquè. Un cop s'hagi fet efectiu el dret d'accés, en el mateix termini de 10 dies haurà de donar-ne compte a l'Autoritat.

Tercer.- Notificar aquesta resolució a la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques i a la persona reclamant.

Quart.- Ordenar la publicació de la Resolució al web de l'Autoritat (www.apd.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, les parts interessades poden interposar, amb caràcter potestatiu, recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 116 i següents de la Llei 30/1992 o bé interposar directament recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius de Barcelona, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, les parts interessades poden interposar qualsevol altre recurs que considerin convenient per a la defensa dels seus interessos.

La directora,

M. Àngels Barbarà i Fondevila

Barcelona, 29 de novembre de 2013